

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU V OHIU

Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
OF OHIO

Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXII. — LETO XXXII.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), JUNE 28, 1949

STEVILKA (NUMBER) 126

Domače vesti

Pozdravi

Pozdrave iz Torota, Canada, pošilja vsem prijateljem in znanec družina Joseph Adamich iz 1410 E. 52 St., ki se je podala tja na kratek obisk.

Zopet doma

Iz bolnišnice se je vrnila na svoj dom Mrs. Jennie Toneje, 6600 Bliss Ave. Zahvaljuje se vsem številnim prijateljicam za cvetlice in darila ter voščilne kartice in obiske, ki jih je bila deležna. Sedaj jo prijateljice lahko obiščejo na domu.

Iz bolnišnice

Mrs. Albina Mršnik iz 832 E. 216 St. se je danes povrnila iz bolnišnice na svoj dom. V bolnišnici je srečno prestala težko operacijo in se zahvaljuje vsem prijateljem za obiske, cvetlice, voščilne kartice in darila, ki jih je prejela. Zdaj se nahaja pod zdravniško oskrbo na domu, kjer jo prijateljice lahko obiščejo.

Za zdravila

Pri podr. št. 39 SANSa je Mrs. Mary Zavrl darovala \$10 v spomin prve obletnice smrti nepozabnega soproga Johna.

V našem uradu je izročil \$10 za zdravila Mr. Matija Penko iz 1193 E. 60 St. v spomin pokojne Mrs. Antonije Cepek.

Prispevateljem se izreka najlepša hvala!

Pozdrav iz domovine

Dobro poznani Frank Petrič, ki so se lanske poletje podal v svoj rojstni kraj v Borovnico, pošilja vsem prijateljem in znanec prav priske pozdrave. Piše, da je v svoji stari domovini zadovoljen.

Zrela rajska jabolka

Mrs. Mici Pečenko s hriba poroča, da ima na svoji farmi že zrelo rajsko jabolko (tomatoes). Se priporočamo za par košaric, Mrs. Pečenko!

Katoliški veterani se priključujejo protestom

Organizacija Catholic War Veterans okrožja Cuyahoga se je danes priključila protestom American Gold Star Mothers v zvezi s spomenikom za padle vojake. Poveljnik veteranov je izjavil, da predlagani spomenik, ki predstavlja nagega moškega, žali dostojnost ameriškega doma in onih, ki so v obrambi Amerike prelili svojo kri.

Nov grob

FRANK J. STICH

Kot smo včeraj poročali, je naglo preminil Frank J. Stich, star 42 let, stanujoč na 836 E. 155 St. Rojen je bil v Clevelandu in je pohajal šolo sv. Vida. Pri vojakih je služil štiri leta in pol ter je bil častno odpuščen. Bil je član društva sv. Jožefa št. 169-KSKJ.

Tukaj zapuša brata Josepha, sestre Mrs. Mary Boldin, Mrs. Anna Stratton in Jean ter več sorodnikov. Starši Anton in Johana, rojena Tomšič, so preminuli pred devetimi leti. Pogreb se vrši v četrtek jutraj ob 8.45 uri iz Zeletovega pogrebnege zavoda, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

IZJAVE PREDSEDNIKA TRUMANA OSMEŠENE V MOSKOVSKEM LISTU

MOSKVA, 27. junija—Včerajšnja "Pravda" je osmešila nedavne izjave predsednika Trumana glede konference zunanjih ministrov štirih velikih sil, ki se je vršila v Parizu.

Kot znano, je Truman izjavil, da je ta konferenca bila "zmaga ameriške politike" in da je konferenca najboljša dokazila, da je ta politika bila pravilna in da jo je treba nadaljevati tudi v bodočnosti.

Komentator "Pravde" pravi, da takšne izjave lahko samo povzročijo smeh.

"Dejstvo je, da so Američani v Parizu bili prisiljeni, da so opustili svojo zunanjo politiko in storiili prvi korak, da se vrnejo osnovnim principom Potsdamskega sporazuma."

Komentator "Pravde" je v članku izjavil, da so na pariški konferenci bili najvažnejši sklepi:

Prvič, zapadne sile so pristale, da se bodo sestale tekom septembra in določile čas in pogoje za nov sestanek zunanjih ministrov. Na ta način so priznale, da je politika bojkota Sveta zunanjih ministrov, ki so jo vodile dve leti, popolnoma propadla.

Drugič, sporazum glede daljnih aktivnosti Sveta zunanjih ministrov se nanaša na napore, da se ekonomsko in politično združi Nemčijo. Na ta način so zapadne sile priznale, da se politično razkosanje Nemčije in kršitve Potsdamskega sporazuma mora spremeniti.

Na Pariški konferenci so zapadne sile morale sprejeti sovjetske predloge, ki slonijo na Potsdamskih sklepih. Mr. Truman smatra, da je to potrdilo o pravilnosti ameriške zunanje politike. "Ali bi bilo bolj pravilno, če bi se to označilo za polom tako zvane ameriške politike čvrste roke?" je med ostalim rečeno v članku "Pravde".

V članku je dalje omenjen sporazum glede Avstrije. "Pravda" meni, da se je pri vprašanju mirovne pogodbe za Avstrijo napredovalo, ker so bili sprejeti sovjetski predlogi in ker so zapadne sile zavrgle napore za sabotiranje mirovne pogodbe za Avstrijo.

NEWYORČANI ŽELIJO ROOSEVELTA JR. ZA ŽUPANA

NEW YORK, 27. junija—Soglasno s poskusnim glasovanjem newyorškega Daily Newsa bi večina Newyorčanov želela imeti za župana Franklina D. Roosevelta Jr., ki je z nepričakovano večino glasov nedavno zmagal na izrednih kongresnih volitvah.

Pri poskusnem glasovanju je sodelovalo 7.500 volilcev, od katerih je za Roosevelta Jr. "volilo" 3011, ali pa 40,1 odstotek.

ČUVALA JE OTROKA, MOŽ PA JE ČUVAL MATER

HAMILTON, O., 27. junija—Tukajšnji sodnik Fred B. Cramer je danes razvozljaval zapleteno zadevo.

Neka Hamiltončanka je tožila svojega moža za razpoko. V tožbi je izjavila, da je vsako otroče zaslužila \$2, ker je čuvala otroke neke svoje prijateljice.

Nekaj mesecev je šlo vse v redu, Toda Hamiltončanka je po naključju zvedela, da je njen mož istočasno, ko je ona skrbel za otroke, skrbel za mlado mater. Sodnik je razpoko odobril.

Senator je proti rabi A-bombe

WASHINGTON, 27. junija—Republikanski senator Ralph Flanders je danes izjavil, da bo od kongresa zahteval, naj se prepove uporaba atomске bombe, z izjemo v primerih opvračila z enako mero.

Flanders je izjavil, da atomska bomba kakor tudi biološka sredstva in strupeni plini niso primerno vojaško sredstvo, pač pa sredstva za masno morjenje državljanov.

Republikanski senator je že pripravil tozadevno resolucijo, ki bo predložena senatu in poslanski zbornici. V resoluciji bo posebno poudarjeno stališče Zedinjenih držav, po katerem bi se atomsko bombo ne uporabljalo kot orožje v vojni, toda kljub temu jo bo dežela imela v pripravljenosti, da povrne z enako mero vsaki državi, ki bi začela uporabljati atomsko energijo v vojni.

Očitno je, da Flanders smatra atomsko bombo v prvi vrsti za sredstvo za uničevanje civilnega prebivalstva.

Po Flandersovi resoluciji bi pomenilo, da bi se ameriške oborožene sile lahko zanašale na atomsko bombo le kot orožje za povračilo. Sam senator je na častniškarski konferenci na kritike, da bi se mogoče na ta način Zedinjene države odpovedale najmočnejšemu orožju, odgovoril:

"Mislim, da bi ne smeli prodati hudiču naše neumrljive duše."

Volilna zmaga liberalcev v Kanadi

TORONTO, 28. junija—Kanadska Liberalna stranka je izvojevala zmago na včerajšnjih splošnih volitvah. Dobila je 191 od 262 sedežev v poslanski zbornici.

Progresivni konservativci so dobili 42 sedežev, socialisti (C. C. F.) 13, pristaši Social Credit stranke 10 in neodvisni 6 sedežev.

Komunisti so postavili svoje kandidate pod imenom delavskih progresivcev, toda niso dobili niti enega sedeža.

Liberalci so od zadnjih volitev napredovali. Doslej so v parlamentu imeli 118 sedežev. Konservativci so izgubili 24 sedežev, kajti pred volitvami so jih imeli 66.

Liberalno stranko vodi ministrski predsednik Louis St. Laurent, ki pripada rimski katoliški cerkvi. Vprašanje pripadnosti cerkvi je bilo važno, kajti očitno je, da bodo katoličani po tej zmagi imeli velik vpliv v političnem življenju Kanade.

BIVŠI ŠPANSKI PREMIJER UMRL

MADRID, 27. junija—Danes je tu umrl v šled srčnega napada bivši ministrski predsednik republikanske Španije Alejandro Lerroux. Bil je star 85 let.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

GRADUANTINJA

ROSEMARY GRZINCIC

Pri graduacijskih obredih v Kent državni univerzi 11. junija je prejela diplomu (Bachelor of Arts Degree) Miss Rosemary Grzincic, hčerka Mr. in Mrs. John Grzincic, 959 E. 67 Street.

Miss Grzincic je z odliko dovršila štiri-letne študije v univerzi, kamor se je podala ko je po dovršitvi višje šole prejela štiri-letno prostlo šolnino za dobro učenje. Šolnino je prejela kot nagrado od Cleveland and Akron Alumni Association of Theta.

Anglija podpisala pogodbo kljub protestom Amerike

BUENOS AIRES, 27. junija—Anglija in Argentina sta danes podpisali pet-letno trgovinsko pogodbo kljub viharim ugovorom s strani Zedinjenih držav.

Pogodba je bila podpisana v navzočnosti argentinskega direktorja Juana Perona, njegove žene in visokih vladnih uradnikov.

Zedinjene države so protestirale proti tej pogodbi, ker verujejo, da bodo ameriški businessmeni težko prizadeti. Po določbah pogodbe bo v teku petih let Anglija pošiljala svoje industrijske izdelke na argentinske trge in s tem te trge zaprta ameriškim industrialcem. Ameriški državni oddelek je v svojih brezuspešnih notah poudarjal, da trgovinska pogodba med Anglijo in Argentino krši "načela tekmovalne mednarodne trgovine."

Anglija se ni dosti zmenila za ameriške proteste, pač pa je izjavila, da je trgovinska pogodba nujno potrebna za njeno lastno obnovo. Najtežje bodo s to pogodbo prizadeti ameriški oljni magnati in izdelovalci poljedelskih strojev. Občuten udarec pa bo bodo dobili tudi ostali ameriški industrialci, kajti pogodba med Anglijo in Argentino določa, da bo večinoma ves argentinski uvoz prišel iz Anglije.

ŠKOF ZAGROZIL LEPO-TICI Z IZOBČENJEM

WEIRTON, W. Va., 25. junija—Mary Jane Gallagher, 18 let stara lepotica se je danes pod pritiskom svojega katoliškega škofa umaknila iz lepotečnega kontesta. Škof jo je opozoril, da bo verjetno izobčen iz cerkve, če bo sodelovala pri takšnem "nemoralnem in brezbožnem" tekmovalstvu.

Lani je isti škof na podoben način zagrozil trem katoliškim tekmovalkam "Miss America." Dve sta se umaknili, tretja pa je škofov ukaz prezrla, zmagala v svoji državi, toda bila poražena na meddržavnem tekmovalstvu.

Češkoslovaška vlada podvzela stroge ukrepe proti katoliškim voditeljem

Japonski vojaki se vračajo iz Rusije kot vneti komunisti

MAIZURA, Japonska, 27. junija—Danes se je iz ruskega ujetništva vrnila skupina 2.000 japonskih vojakov, ki so se izkrcali iz ladje večinoma navdušeno prepevajoč komunistične pesmi.

Ameriški okupacijski uradniki verujejo, da je ta skupina največja skupina japonskih spreobrnjenec, ki so se nahajali v ujetništvu v Sovjetski zvezi in tam postali navdušeni za stvar komunizma. Prišli so iz malega mesta Nahodka, ki se nahaja 50 milj severno od sovjetskega pristanišča Vladivostoka.

Japonski vojni ujetniki so poročevalcem ameriške agencije United Press povedali, da so v Rusiji delali za Stalinovo petletko in da nameravajo na Japonskem pomagati, da bi na oblast prišla komunistična vlada, ki bi "preprečila novo vojno." Nekateri pa so izjavili, da je cilj okupacije Japonske pod vladavino gen. MacArthurja, da se Japonsko pripravi kot odskočno desko za "agresivno kapitalistično vojno proti Rusiji."

Vrtniški se vojaki so večinoma bili v ruskih uniformah iz grobege bombaža, nosili pa so ruske škornje ali čevlje. Ker so bili ožgani od sonca, je verjetno, da so delali na poljih. Večinoma so bili dobro hranjeni in so z velikim navdušenjem govorili o komunizmu.

Ko se je ladja bližala japonskemu pristanišču, so se vojni ujetniki postavili v vrsto in iz 1500 grl so začele doneti pesmi o "ljudski demokraciji" in "mednarodnem miru." Besedilo ene pesmi je bilo:

"Buržvazija ponovo zažiga bakljo vojne. Dvignite se milijoni bojevnikov za mir; pošljite čez bregove in doline poslanico miru. Ne dovolite nove vojne!"

Bivši japonski mornariški častnik Saburo Jamagushi je izjavil, da je v skupini kakšnih 20 odstotkov borbenih komunistov, 60 odstotkov "sopotnikov," ostali pa da so pasivni.

Japonski uradniki so bili trpko presenečeni, ko so se vojni ujetniki izkrcali in takoj začeli podajati izjave, da so "avangardna komunistična armada, ki se je pravkar izkrcala pred nosom sovražnika."

Prihod bivših japonskih vojni ujetnikov ni bil prav preveč razveseljav niti za ameriške okupacijske uradnike. Zedinjene države so večkrat zahtevale od Sovjetske zveze, naj izpusti japonske voje ujetnike, toda neki ameriški uradnik je suho pripomnil, da so Japonci "zelo dobro indoktrinirani s komunizmom."

Neki predstavnik vojnih ujetnikov je izjavil, da bo 95.000 japonskih vojnih ujetnikov, ki se nahajajo v Sibiriji, prostovoljno pristopilo komunistični stranki, da bi "na Japonskem ustvarili nov svet."

Bivši japonski vojni ujetniki se niso pritoževali radi razmer v ujetništvu. Izjavili so, da jih Rusi niso silili na delo, da pa so škofov ukaz prezrla, zmagala v svoji državi, toda bila poražena na meddržavnem tekmovalstvu.

Škofje bodo morali predložiti svoja pastirska pisma, da jih vlada odobri; grožnje z izobčenjem so prepovedane

PRAGA, 27. junija—Češkoslovaška vlada je danes prepovedala čitanje pastirskih pisem in ostalih sporočil rimsko-katoliške hierarhije v katoliških cerkvah, v kolikor jih pred tem niso odobrile oblasti.

Vlada je te stroge ukrepe podvzela zaradi predvčerajšnjega izzivalnega pastirskega pisma praškega nadškofa Jožeta Berana in ostalih škofov, ki vodijo boj proti vladnim reformam. V nedeljskem pastirskem pismu je bila vlada ponovno napadena, češ da "preganja cerkev."

Z istim ukazom so bili prepovedani protipostavni shodi rimsko-katoliških cerkvenih voditeljev, za katere vlada pravi, da so agentje Vatikana in da namenoma pozivljejo ljudstvo na neposluš vladi in ekonomsko sabotažo.

Naznanjeno je bilo, da bodo sponzorji protidržavnih cerkvenih shodov odgovorni soglasno z zakonom za vse protipostavne akcije.

Ker večje število katoliških duhovnikov podpira v tekočem sporu vlado in so radi tega bili izobčeni iz cerkve ali pa se jim grozi z izobčenjem, je vlada razveljavila vse takšne grožnje in izobčenja. Državi lojalni duhovniki pa so dobili zagotovilo, da jih bo vlada na vso moč podpirala proti "strahovanju cerkvene hierarhije," ki se nahaja pod vplivom Vatikana.

Vladna navodila so bila objavljena v uradnem glasilu za češkoslovaško duhovščino, v "Katoliški gazet."

Kršitve ukazov bodo oblasti kaznovala

Trije ukazi, ki jih je češkoslovaška vlada objavila radi ponovljenih incidentov s pastirskimi pismi in ostalimi aktivnostmi sv. Očetu vdanih cerkvenih glavarjev, se glasijo:

Cerkveni ukazi, navodila in pastirska pisma se je objavljalo, ne da bi se o tem obvestilo vlado, kakor to zakon zahteva. Ministrstvo prosvete se mora za prositi, da odobri pastirska pisma, okrožnice, navodila, ukaze in ostale objave te vrste, ki so namenjene bodisi duhovnikom ali pa javnosti.

Cerkvene oblasti so grozile duhovnikom, ki sodelujejo z vlado. Grožnje so za politične, ne pa verske aktivnosti. Nasprotujejo zakonom in so radi tega podložne kazni. Država jih smatra za neučinkovite in bo duhovnikom, ki sodelujejo z vlado, nudila vso podporo.

Sestanki dekanov in župnijskih vikarov morajo soglasno z zakonom biti naznanjeni tri dni, predno se vršijo. Takšni sestanki so dovoljeni le ko jih odobrijo okrožni državni odbori.

V ukazih je vlada ponovno obtožila cerkveno hierarhijo, da se ukvarja s protipostavnimi aktivnostmi in da so se vršili cerkveni sestanki, ki so bili zlorabljeni za politične namene.

Na operaciji

V St. Elizabeth's bolnišnici v Youngstown, O., se nahaja Mr. Anton Nagode iz Avon Parka, Girard, O., ki je srečno prestal operacijo. Prijatelji ga lahko obiščejo, mi mu pa želimo skorajšnje popolno okrevanje!

Belgijski volilci ne marajo kralja

BRUSELJ, 27. junija—Z volilnimi rezultati, ki so bili danes objavljeni, je bila zapečaten usoda bivšega belgijskega kralja Leopolda III. Belgijci so dali vedeti, da ne marajo kralja, katerega so deželi hoteli vrniti katoliški socialisti.

Na volitvah se je volilo poslance in senatorje, toda obenem so volitve bile tudi nekakšen "plebiscit" za ali pa proti kralju. Prvič v zgodovini dežele so imele tudi ženske pravico glasovanja.

Največ glasov je dobila Socialdemokratska stranka, ki se zoperstavlja vrnitvi Leopolda. Od dosedaj šestih 5.000.000 glasov jih je dobila 42 odstotkov. Katoliška stranka Krščanskih socialistov, ki močno agitira za kralja, je na drugem mestu s 30 odstotkov glasov.

Vse ostale stranke tudi nasprotujejo Leopoldu. Liberalna stranka je dobila 17 odstotkov glasov. Komunistična stranka pa okrog 8 odstotkov. Ostale glasove so si razdelile manjše stranke.

Belgijska vlada je po objavi volilnih rezultatov podala ostavko.

Katoličani so bili sigurni, da bodo zmagali celo z nadpolovično večino glasov, toda so ostali bridko razočarani. Če bi bili zmagali, bi takoj razpisali plebiscit, na osnovi katerega bi spravili na prestol pobeglega kralja Leopolda.

KOREJSKI VODITELJ ZAHRETN OUMORJEN

SEOUL, 27. junija—Predsednik južne Koreje Syngman Rhee je danes izjavil da bodo zahrtni napadalci, ki so umorili njegovega glavnega političnega nasprotnika Kim Koa, resno kaznovani.

Koa je umoril neki korejski častnik, ki je sicer bil ulovljen, toda v zaroti je verjetno bilo več drugih nasprotnikov Koa.

Umorjenemu korejskemu voditelju so že dlje časa grozili korejski fanatiki, ker je zagovarjal sodelovanje z ljudsko republiko severne Koreje, ki se nahaja pod vplivom komunistov.

PREVARENI TATOV

NEW DELHI, 27. junija—Indijski tatovi so danes vdrl v neko banko, pobrali 500.000 rupijev (okrog \$150.000), jih naložili v zaboj in ko so z revolverji strahovali uradnike, so drugi zaboj nesli v trok, ki jih je čakal pred banko. Ko so tatovi zgledali, da so bančni uradniki ugotovili, da so odnesli napačni zaboj—zaboj z denarjem so pustili v banki, odnesli pa zaboj z brezvrednimi blaga jniškimi knjigami.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE
CLEVELAND 3, OHIO

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROCNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 28th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

PREDLOGE ZA NARODNO ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE

Zelo važen domač problem se poraja v kongresu in v mislih ameriškega prebivalstva; problem kako zagotoviti primerno zdravniško oskrbo, katero bi mogel doseči vsak s svojimi gmožnimi sredstvi. Dočim se strinjajo vsi glede cilja so bila in ostanejo trpka nasprotstva glede načina, kako to doseči.

Temelj nasprotstev označujejo narodno zdravstveni načrti, ki so bili predloženi kongresu tekom tega zasedanja. Dva sta "prostovoljna" načrta; tretji je predsednikov načrt za obvezno zdravstveno zavarovanje. (Vsi trije načrti imajo naslednje skupne cilje: načrt za izvežbanje večjega števila zdravnikov, gradnja več bolnic in klinik, in nabavo zdravstvenih pripomočkov in raziskovanj).

Predloge, ki obsegajo predsednikov načrt se je predložilo senatu in zbornici. S tem bi se preskrbelo obvezno zdravstveno zavarovanje, ki bi krilo vse v socijalnem varnostnem sistemu in vse od njih odvisne približno 85 milijonov oseb sedaj in blizu do 120 milijonov, ako zviša nova zakonodaja število poklicov in socijalno varnostnem sistemu. Načrt bi se financiralo potom nadaljnega davka na plače, katerega bi krili delodajalci z 1½ odstotka in delavci z 1½ odstotka, za kar bi se obdavčilo prvih \$4,800 osebnega letnega dohodka. Federalna vlada bi prispevala za poslovne stroške prvo leto pol odstotka in po en odstotek nadalje.

Vsi kriti potom obveznega zdravstvenega zavarovanja bi imeli pravico do zdravniške, operacijske, zobne oskrbe in oskrbe v bolnici. Upravne predloge so usmerjene tako, da dovolijo prosto gibanje tako bolnikom kot tudi zdravnikom. Ljudje, ki bi potrebovali zdravniško oskrbo, bi si mogli izbrati svojega lastnega zdravnika. Na drugi strani bi pa mogli zdravniki sodelovati popolnoma, deloma ali sploh ne z načrtom, lahko bi bolnike sprejeli ali jih zavrnili in bi lahko delovali kjer bi hoteli. Vlada bi plačala račune, kot običajno v dotični občini, z dokladami, ki naj bi navduševale zdravnike k delovanju v pokrajinah, ki potrebujejo več zdravnikov-to je, v kmečkih okrajih.

Oni, ki podpirajo administracijski načrt, izjavljajo, da bi moralo biti plačilo za zdravniško postrežbo sorazmerno z dohodki in da bi se moralo zdravniško pomoč kot pravico, ne pa kot "zdravniško miloščino" sprejemati.

Enega "prostovoljnih" načrtov, ki sta bila predložena kongresu tega zasedanja, podpirajo senator Robert A. Taft (republikanec) in dva druga republikanca; drugega podpirajo senator Lister Hill (demokrat) in dva druga demokrate in dva republikanca.

Glasom predloge senatorja Taft-a bi se nudilo zdravniško oskrbo ljudem, ki je sami ne morejo plačati, potom državnih zdravstvenih zastopstev. Federalna vlada bi do gotove mere delila stroške z državami.

Predloga senatorja Hill-a priporoča podporo za članstvo pri prostovoljnih zavodih za zdravstveno zavarovanje kot n. pr. Modri križ za one, ki ne morejo plačati cele ali delne članarine. Stroške bi si razdelila državna zdravstvena zastopstva in federalna vlada.

Vplivna Ameriška Zdravniška zveza, ki šteje 169,000 zdravnikov, sicer toplo priporoča željo predsednika Truman-a, da se nudi zadostno zdravniško pomoč vsem, je pa mnenja, da bi obvezno zdravstveno zavarovanje ponižalo zdravnike in zobozdravnike na stopnjo državnih zaposlenec, da bi demoraliziralo zdravniški poklic in znižalo zdravniški sloves v deželi. "The U. S. Chamber of Commerce," je nadaljno zastopstvo, ki nasprotuje. Med nasprotniki obveznega zdravstvenega zavarovanja je zelo razširjeno mnenje, da bi pomenil sprejem tega načrta dolgorok v smeri socializiranja države.

Splošno se priznava, da obvezno zdravstveno zavarovanje nima najmanjše prilike, da se ga odobri tekom tega zasedanja kongresa. Vprašanje kako preskrbeti zadostno zdravniško oskrbo v doseg onih z nizkimi in srednjimi dohodki ostane torej še nadalje predmet razmotrivanja in razprav in nadaljnega razvoja ljudskega mišljenja glede predmeta, ki je v zvezi z dobrobitjem vsake družine v Ameriki.

—Common Council

V JUGOSLAVIJI SE JE "PRIKAZALA" MARIJA

BEOGRAD, 26. junija—Jugoslavanski časopisi so se danes začeli ukvarjati z Devico Marijo, ki da se je baje "prikazala" več osebam. Časopisi pravijo, da so trditve oseb, ki da so Devico Ma-

rijo videli, navadna glupost in da so takšne vesti poskus reakcionarjev, ki želijo zavajati mladino.

Po vojni se je Marija baje prikazala že večkrat v Jugoslaviji. "Videli" so jo v Prekmurju in Lanišću v Istri.

Edvard Pajnič:

Rastline s poživljajočimi strupi

Splošni gospodarski oziri, posebno še boj za gospodarsko osamosvojitve nam narekujejo marsikatero omejitev. Zlasti velja to za uvoz blaga, ki ni nujno potrebno za industrijsko izgradnjo. Med to blago spadajo tudi kava, čaj in kakao, ki so se pri nas splošno udomačili kot poživila zaradi kofeina, ki ga vsebujejo.

Kemija označuje kofein in njemu sorodna teofilin in teobromin kot rastlinsko bazo—alkaloid, ki je zaužit v preveliki množini, bodisi čist ali v premočni ali preobilni kavi, strup za človeško živčevje. Odraslim zmerno uživanje nepremočne, oslajene črne kave ali pomešane z mlekom in smetano ali pa tudi pristnega čaja ne škoduje, temveč pospešuje tek in prebavo, še posebno pa vpliva ugodno na delovanje možgan.

V neprevelikih količinah vpliva namreč kofein na možgansko skorjo vzbujajoče; pod njegovim vplivom postane tok misli hitrejši, povezava misli se pospešuje, reakcijski čas se skrajša, dojemanje zunanjih dražljajev je jačje in doživljanje občutkov bolj polno! K temu se pridruži lahek občutek ugodja. Kofein zmanjšuje občutek utrujenosti in usposablja že utrujenega človeka k nadaljnjemu delu.

Čisti kofein je v primernih dozah po zdravniških navodilih učinkovito zdravilo pri boleznih, kjer je treba podpreti preslabotno delovanje srca ali dvigniti napetost perifernih ožilja, pa tudi tam, kjer hočemo zboljšati prekrvlenost možgan, ledvic in srea.

Alkaloid kofein ima svoje ime po kavovcu (Coffea); njegova semena so splošno znana kot kava. V glavnem razlikujemo dve vrsti kavovca, arabski kavovec (Coffea arabica) in liberijski kavovec (Coffea liberica). Kavovec spada v družino broščnice (Rubiaceae), kamor uvrščamo poleg številnih lakot (Gallium) tudi obmorski brošč (Rubia tinctorum), iz katerega so nekdaj pridobivali rdeče barvilo za tkanine. Kavovec raste prost v naravi ali v plantažah v vročem zemeljskem pasu, zlasti v višjih legah. Njegovi plodovi vsebujejo po dve jajčasti semeni, ki imata podolžno brazdo.

Kava ima 1 do 1.5% kofeina. Pred uporabo pa moramo kavo pražiti, kajti šele s tem dobi prijeten vonj in okus. Kava, ki smo ji po "suhi" destilaciji odvzeli kofein (pred vojno je bila v Jugoslaviji taka kava znana pod imenom "Hag"), ohrani sicer okus in vonj, vendar ji manjka tisti učinek na telo in živčevje, ki ga od kave želimo.

Kofein (2 do 4%) je tudi v kitajskem čaju, ki se je v zadnjih stoletjih razširil preko vsega sveta, a se mu vendar ni posrečilo izpodrinuti kave. Čaj vsebuje tudi alkaloid teofilin. Čaj so listi čajevca (Thea), vedno zelenega grma, ki ima pradolomno v južnih predelih Kitajske. Botanično spada čajevca v drugo čajnik (Theaceae), ki združuje v 17 plemenih približno 200 vrst. Plemena Thea obsega le tri bolj znane vrste, a le dve, Thea sinensis in Thea assamica, prihajata v poštev za pripravljanje čaja. Močno razširjena gojitev čajevca v vsej tropični Aziji je privedla do množestevilnih vrst. Liste trgajo večkrat na leto. Po načinu, kako liste pripravljajo za čaj, razlikujejo dve vrsti, črni čaj in zeleni čaj. Pri nas, kakor tudi drugod v Evropi, se je vobče uporabljal črni čaj. V prostranih republikah Sovjetske zveze je čaj postal prava narodna prijava. Po Mičurinovi šoli so aklamizirali čaj v Sovjetski zvezi že v Kubanu ter v Ko-

bardinski in Severo-osestinski republik.

Za lokalno rabo, pa tudi za razpošiljanje v prostrane puštinje centralne Azije izdelujejo od odpadkov čaja "čajne opeke."

V Južni Ameriki pripravljajo čaj iz listov druge rastline, ki prav tako vsebuje kofein, da si v manjši meri (samo 1 do 1½%). To so listi čestokrat zelo visokega drevesa Ilex paraguayensis, ki spada kakor naš zakonito zaščiteni bodiček (božje dreve, Ilex aquifolium) v družino bodikov (Aquifoliaceae). Po usnjatih, vedno zelenih listih, po cvetih sta si obe ti lesni rastlini zelo podobni.

Ilex paraguayensis uspeva v pasu med 20 in 30° južne širine v višinah od 500 do 1,000 metrov. Iz posušenih in zdrobljenih listov tega drevesa pripravljajo čaj, ki je znan pod imenom "Yerba Mate" ali tudi pod samim imenom "Mate." Domačini zalivajo ta čaj z vrelo vodo in, se deč v krogu posode, ga srkajo še vročega po posebni kovinasti cevki ("bombilla"), pri čemer več oseb uporablja isto priprave.

Paraguajski jezuiti so gojili to drevo že v 18. stoletju in so ga razpošiljali kot "jezuitski čaj." V novejšem času so začeli ta čajevca zopet intenzivneje gojiti in liste skrbneje pripravljati. Tako hočejo utreti pot čaju Mate tudi v Evropi. Ceni se, da uživa v Južni Ameriki ta čaj nad 20 milijonov ljudi; letna poraba presega 100,000 ton.

V tropičnem pasu Južne Amerike, posebno v vlažno toplih pragozdih v obrežju veletokov Amazonas in Orinoko uspeva bujno rastoča ovijalka Paulinia cupana, tudi Paulinia sorbilis (spada v družino Sapindaceae, po naše bi rekli "milnice"); teh v Jugoslaviji ne poznajo. Iz črnih semen te rastline pridobivajo polmeko snov—pasto "guarana" (domačini imenujejo rastlino Guarana urva); to so še nedavno uporabljali zoper nevralgijo in mrzlico. Guarana vsebuje glikozid guaranin, ki je sestavljen iz kofeina, sadnega sladkorja in česlovine. Prebivalci južnoameriških pragozdov si pripravljajo iz semen te ovijalke pijačo, ki učinkuje močnejše kakor kava.

Večja prihodnost kakor guaraninu se obeta glikozidu kolatinu, ki prav tako vsebuje kofein. Kofein latin dobivajo iz oreškov drevesa kola (Cola nitida ali Cola acuminata), ki raste v tropični Afriki. Vsak orešek ima po štiri zrnce. To dokaj veliko drevo (do 15 metrov visoko) vedno zelenih usnjatih listov in neznanih rumenkastobelih cvetov spada v družino Sterculiaceae, ki pri nas ni zastopana po nobeni vrsti. V tropičnem pasu pa šteje ta družina kar 700 vrst v 53 plemenih.

Drevo kola gojijo predvsem v njegovi domovini—tropični Afriki, (Liberija, Dahomej, Tago, Kamerun itd.) Angleži so uspešno pričeli s kulturo tega drevesa tudi na Jamajki, kjer je pripraven svet s precejšnjo vlogo in nepreobitnim direktnim sončnim obsevanjem.

Zamorski domačini v Afriki znemo, žvečijo zrna iz oreškov, kakršna daje drevo. Tako uživajo iz ustreza bistvu sadja. Prijetni grenkuljasti okus se pri zvečenju v kratkem spremeni v prijeten okus, ker se po fermentaciji človeški slin kolatin razstavi v kofein in sladni sladkor. Vpliv na človeški organizem je izredno ugoden. Zvečenje teh zrn kofeini prebavi, omili občutek lakote in žeje ter preganja utrujenost. V Evropi prihajajo do zvečenj zgoz posušena zrna kola, ki jih predelujejo v razne pastile in tablete. Znani so pa tudi kava kola, kakao kola in celo

likerji kola. Za vojače, turiste in težke delavce bi bilo uživanje teh jedrc prav priporočljivo. Gre glas, da so v drugi svetovni vojni vojaki na eni in na drugi strani uživali kolatin kot poživila, ki jih je držala preizkušene kitajskega čaja.

V isto rastlinsko družino kakor kola spada tudi kakaovec (Theobroma cacao). V naravi obsega plemena Theobroma okoli 20 vrst, kultura pa je proizvedla še mnogo več vrst. Pradolomovina kakaovca in tudi vseh njegovih vrst in vrstni so pragozdovi Južne Amerike. Drevo je osem do 10 metrov visoko. Samorodno raste v vlažni senci še višjih dreves v obrežju veletokov Orinoko in Amazonas tja preko držav Venezuela in Ekvador in še po vsej tropični Srednje Amerike. Drži se torej strogo tropičnega pasu med 13° južne širine. Gojijo ga pa tudi že na otokih Java, Celebes in Borneo.

Kakaovec se odlikuje po velikih, nekam usnjatih, vedno zelenih listih. Rumenkasti majhni cveti pa mole v kobiljah prav neposredno iz debel ali debelih vej. Kakaovec spominja na naš obmorski rogač (Ceratonia siliqua), le da se ob letu pokažejo na mesto rožičev dokaj veliki, kumaram podobni sadeži. V njih kislosladkem mesnatem tkivu je spravljenih v podolgastih predelih po 20 do 30 bobkov s skupno težo do enega kilograma in še več. V kulturnih nasadih, ki so sedaj razširjeni po vsem tropičnem pasu, daje en hektar do 500 kilogramov takih bobkov.

Bobke zmlatijo iz opisanih kumar in jih puste v posebnih prostorih naravno prevreti, da izgube prvotni grenkasti okus. Posušena kakaova zrna predelujejo v tovarnah v razne izdelke. Najbolj znani so kakaov prah, čokolada in kakavovo maslo.

Že stari Azteki so prav visoko cenili kakaova zrna, tako da so jih uporabljali v nekaterih predelih srednje Azije zamenjalno sredstvo. Pijačo, ki so jo dobivali po kuhanju posušenih kakovih jeder, so imenovali "chocolati" (choco je pena, atl je voda). Španski osvajači so spoznali kakao na dvoru cesarja Montezuma in so ga prinesli v Evropo. Že leta 1684 je pariški zdravnik Bachot priporočal uživanje čokolade, češ da na tem svetu presega "ambrozijo in nektar." Linneju je dalo povod, da je plemu, v katero spada kakaovec, imenoval Theobroma, to je božansko hrano.

Kakao vsebuje le neznatno količino kofeina, pač pa v večji meri (do 3%) drug alkaloid, teobromin. Ta ima na ožilej podobne učinek kakor kofein, na možgane pa ne vpliva. Ker vsebuje kakao mnogo škroba (10%), toščice (50%) in beljakovin (18%), je kakao ne samo izborna poživilo, temveč tudi izvrstno hranivo. Kakaovo maslo se uporablja največ v lekarniške in kozmetične svrhe.

Tudi nekatere vresnice (Ericaceae) imajo v manjših količinah glikozide z milejšim in zato ugodnejšim poživljajočim učinkom na človeško živčevje. V posušenih lističih teh rastlin je tudi precejšen odstotek česlovine, ki zmanjšuje resorpcijo glikozidov. Tak glikozid—erigonin—ima posebno skromna jensenska vresa (Calluna vulgaris), a glikozide dobimo tudi v borovničah (Vaccinium myrtillus) in brusničah (Vaccinium vitis-idaea). Kakšen je pa čaj iz teh rastlin? Velja poskusiti!

Koristno živčno dražilo dajejo tudi sadovi—jajčasti orehi v tkivasto mesnatem plodu—južnoazijske palme (Arecatech, domači naziv je "pinang") ali tudi "betelpalma"). Ta palma je bolj nežna, saj meri premer njeenega debla le do 20 centimetrov, listi pa so redki in do 4½ metra dolgi.

Nad sto milijonom ljudi je

postalo uživanje teh oreškov prava življenjska potreba. Zvečijo posušene orehe s primesjo nekaj apna ali tobaka. Lahko jih poživilo, ki ga vsebujejo oreški, ohrani ljudi zdrave v sicer pogubnem tropskem podnebnju, zlasti pa jih dela odporne proti žeji in gladi. Prekuhani orehi te rastline so tudi priznana zdravila.

UREDNIKOVA POŠTA

Proslava 10-letnice farme SNPJ

Odbor izletniških prostorov SNPJ se pripravlja z vso energijo za proslavo 10-letnice obstoja Farme.

Ta veliki piknik ali proslava se vrši v nedeljo 3. julija. Vpriporjen bo tudi kratek ter jedernat program in sicer nastopila bosta pevsko društva "Jadrani" in "Zarja." Govornik bo pa Milan Medvešek iz Chicaga. Carl Samanich bo posnel slike z naše proslave. Kar je razveseljivo za naše posetnike je, da se je odbor Farme domenil s predstavniki okrajnih oblasti, kateri imajo ceste v oskrbi, da bodo po cesti Heath Rd. polili tvarino, da se prah ne bo vzdigoval. Torej vsa avto ne bo nič prašen, ko se boste vračali domov.

Vsi tisti, ki nimate svoje transportacije, boste imeli bus na razpolago. Prvi bus odpelje izpred Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. ob 1. uri popoldne. Ustavi se tudi na Holmes Ave. in za tem na Waterloo Rd. pred Slovenskim delavskim domom in na zadnje se tudi ustavi na vogalu Nottingham Rd. in St. Clair Ave. Drugi bus odpelje ob 3. uri in se isto

ZNAČILNA LOVILNA PRIPRAVA MORSKE ŽABE

Morska žaba odnosno morska spaka (hrv. grdobina), ki je pogostna riba v našem Jadranu, je zelo čudnih oblik. Znana ni samo zaradi okusnega mesa, temveč tudi zaradi svojih ogromnih zobatih ust. Njena ploščata in vse prej kot hidrodinamična oblika telesa ter sivojarka barva nam pove, da je to počasna betonska riba, ki živi na morskem blatnem dnu. Kljub svoji počasnosti — plava redko, pogosteje "hodi" s svojimi parnimi plavutmi, ki jih uporablja kot noge — pa si ta spaka vendar nalovi precejšno množino hrane, bodisi ribice, bodisi rake in slinčilo. Prav znamenita je postala morska morska spaka zaradi svoje posebne lovne priprave, zanimivega priveska, s katerim vabi radovedne in lakomne ribice. Prednji trakovi hrbtne plavuti so posebno dolgo zrasi in med seboj ločeni, a prvi med njimi nosi pri svojem vrhu majhni krpic podobno tvorbo. Negibna spaka leži na pol zakopana v blatu, nežno miglja s to živo vabo pred svojimi žrelom in preži na požrešne ribice, ki bi rade ugriznile v migljajočo krpico kože. Zaradi tanke in skoraj nevidne šibice, ki nosi krpico, se zdi, kot bi kakoj majhno čudno bitje neprestano plavalo zdaj sem, zdaj tja. Ko se ribica dovolj približa ustom, jih spaka hlastno odpre in pogoltna neprevdno žrtev.

Taka opazovanja pa so zelo redka. Morska spaka je ne le čudnih oblik, temveč tudi čudnih navad. V akvariju odnosno v ujetništvu ne zdrži dolgo. Le redki primerki se namreč navadijo na umetne razmere in umeten način hranjenja. Pogoltno ribo v akvariju najpogosteje zopet izbljujejo. Morska žaba kaže strogo individualno značilnost. Dočim se neke napadalne in pripravljene pograbiti prvi predmet, ki jim ga nudimo, pa čeprav je to le ravnilo, so druge zelo miroljubne in

vilo zoper krvavo grižo in razne druge bolezni drobovja.

Letna poraba teh orehov presega pol milijona ton. Med Evropejci pa se uživanje tega poživila ni moglo razširiti, kajti pri zvečenju se po fermentu, ki ga izloči slina, stvori neka snov, ki trajno počrni človeško zobovje.

tako ustavi na zgornjih navedenih prostorih.

Ko sem zadnjič poročala glede ustanovitve Farme, ter omenila aktivne dalce, sem pa pri tem ženske prezrla. Aktivne v začetku ustanove so bile Josephine Zakrajšek, sedanja tajnica Naprednih Slovencev, Pauline Gasser ter pokojna Josephine Močnik.

Na prvih prireditvah, ki so se vršile v korist Farme, so imele večina kuhinjo v oskrbi članice Naprednih Slovencev. Pred kratkim je bil organiziran ženski odsek Farme. Naši fantje farmarji so s tem odsekom zelo zadovoljni, ker jim bo s tem olajšalo veliko skrbi in dela. V odboru so sledeče članice: Mary Vidrih, predsednica; Rose Slejšak, podpredsednica; Mary Zaman, tajnica; Louise Cebron, zapisničarka; načelnice kuhinje so: Urška Mulej, Viktorija Poljšak in Josephine Sustarsich. Vse omenjene članice so se zadnja leta pridno udeleževale pri naši Farmi.

Torej, na 3. julija gremo vsi gor na Chardon Rd. do Heath Rd. Tam na vogalu je velik napis Cadillac ter zavijemo po Heath Rd., naši novi brezprašni cesti.

Theresa Gorjanc.

"udomačene". Nekateri takol požoro mrtvo ribo, ki jim jo položimo pred usta, druge tega nikoli ne store. Nekateri često uporabljajo svojo lovilo pripravo, druge zopet le redko. Niti dve morski spaki se nevedeta enako.

Morska spaka, ki ima seveda tudi svoje sovražnike, čeprav so ti maloštevilni, se kot večina drugih živali varuje in skriva. Ko si izkoplje svoje ležišče, si pri tem nameče s parnimi plavutmi na svojo hrbtno stran tudi tanek sloj blata in postane tako skoraj nevidna celo ostrim ušesom Morska žaba se tudi zelo uspešno in hitro prilagodi barvi svoje okolice. S tem da po njej ploščatem hrbtu, ki moli iz blata, nemoteno polze razne druge živali, kot raki, črvi in zvezde, je ta grdobna zares dobro kamuflirana; na ta način laže zvabi k svojim zobem žrtev, obenem pa je dobro zavarovana pred morebitnim sovražnikom.

Svojo dragoceno lovilo pripravijo morska žaba lahko tudi zgubi, bodisi da jo odgrizne kakor ribica, bodisi drugače. Vsekakor so opazili, da more regenerirati odnosno obnoviti novo, ki sicer nepopolno, pa vendar nadomesti izgubljeno staro.

M. Zel.

Oglašajte v Enakopravnosti

OBISKALA SEM KOROŠKO

V tistem delu Celovca so ulice tesne in mračne. Visoke stene hiše se kot prezeble starke tišče druga druge. Vrata v hiše so široka, obokoma in skoraj povsod tako visoka, da bi mogel jezdec na konju skozi, pritična okna pa zavarovana z železnimi križi. Ponekod je čevljar, morda brivec ali zakoten trgovec iz malih ulic staro lice. Brez pravega načrta je tu in tam zvidano veliko izložbeno okno.

Ulica N. N. pa šestega marca ni bila samotna kot običajno. Že v zgodnjih jutranjih urah je hitelo po njej nenavadno mnogo žena. Nedeljsko sonce, ki je blestelo nad Vrbskim jezerom, jim je odsevalo v očeh. Hitele so na I. zbor koroških žena.

Ker so prepričane, da z organiziranim delom lahko več dosežejo kot vsaka zase, so prihiteli na svoj zbor od blizu in daleč. Prišle so žene z obeh bregov Drave, iz št. Ilja, Rinkol, Škofič, št. Vida, Bileče vasi, iz celovškega okraja, iz Loč, Borovelj, Pliberka, Trebenj in Celovca samega. Prišle so lepe Ziljanke, zavedne žene od Železne Kaplje, Sveč, Hodiš, Šmihela, Škofič in št. Janža.

Jelka iz oddaljene Lepene je vstala že ob dveh ponoči, da je lahko prišla o pravem času. Ni se bala dolge, samotne poti niti napadalca, ki ji je, komaj nekaj korakov od doma, že pričel metati polena pod noge. Z ogorčenjem je pravila zbranim: "Zvečela bom, kdo je bil! Naj nikar ne mislijo le-oni, da nas bodo po cestah s poleni pobijali in strahovali. Če nas ni ukrotila nacionalistična knuta, nam tudi ti odpadniki ne bodo ničesar prepričali."

Šestdesetletna Černjeva mama, ki se je po zatrevanju vseh že marsikateremu tujcu postavila po robu, nam je z naravnost presunljivim glasom pripovedovala: "Kdor zatira naš narod in ubija v naših otrocih ljubezen do domovine, za takega jaz nimam besede!"

Nič običajne in razumljive plahosti ni bilo na ta dan v njih. Čutile so, da jim združenim nihče nič ne more. Toliko desetletij upognjeni hrbti so bili vzravnani v ponosni drži. Herceletova Tereza je zadovoljna zatrjevala: "E, če bi bila sedaj tu Jugoslavija, nobena dvorana v Celovcu bi ne bila dovolj prostorna za naš kongres."

Ko smo stopile v dvorano povabljenke iz Jugoslavije, je vse završalo. Kljub gneči — zakaj prostor je bil za 250 udeleženk zboru odločno premajhen — je vsaka hotela do nas. Da bi nas videla od blizu, da bi se na lastne oči prepričala, če smo res iz Jugoslavije, no, in kakšne smo in kako je pri nas. Precej časa je poteklo, da smo končno iz šumne ploskane, in klicanja razbale prva vprašanja.

Na zboru se je prvič v zgodovini Koroške zbralo v srcu samega Celovca toliko žena. In to prav iz vseh slovenskih predelov. Pozdravit so ga prišle tudi zastopnice avstrijskih antifasistk. Vsekakor pa žene z največjim ognjem spremljale nas Jugoslovank. Jokale so od ganotja in navdušenja, ko smo jim prav iz vseh slovenskih predelov pozabili na njih in da bodo sadove socializma, ki ga gradimo, uživali tudi Korošci, vsi naši neodrešeni bratje in sestre. Ko smo jim govorile, da je njihov položaj, pa tudi njihova osvoboditev, odvisna predvsem od njih samih, od njihove borbe in njihovega dela, od krepitev njihove OF in bratstva antifasistov Koroške, so nam glasno pritrdjevale.

Na Koroškem smo ostale še nekaj dni po zboru, zakaj iz vseh krajev so nas vabile, naj pridemo k njim. Vsaka je hotela, da prav v njihovo vas. Seveda povsod nismo mogle, pa čeprav bi rade. Vendar smo v nekaj dneh vse skupaj obhodile precejšen del, ker smo se razdelile na tri skupine.

Povsod so nas sprejemali navdušeno in pristrano in povpraševali in zopet povpraševali. "Kdaj pridete za vedno k nam," je bilo prvo vprašanje, na katerega smo morale odgovorjati. Tudi če smo prišle v vas nenapovedano, se je v pol ure že zbralo okoli nas toliko žena, da bi kar lahko začele s sestankom. Večkrat smo se oglasile v kakšni vasi šele pozno v noč, tudi to jih ni motilo, po cele ure bi se sedele in poslušale, kako je v novi Jugoslaviji, kako gradimo nove tovarne, kako ustanavljamo kmečke zadruge, kako skrbimo za otroke. Kadar smo začele govoriti o težavah, so običajno one začele razlagati lastne: o nacionalni brezpravnosti, o tem, kako jim ponemčujejo otroke v šolah, o socialnem za-

tiranju, brezposelnosti in nizkih plačah, zaradi česar trpijo predvsem delavske družine. Nekatere družine so tako revne, da si ne morejo kupiti niti mleka na karte, ker bi sicer ne bilo denarja za kruh, ki je prvi. Ne morejo v kino, ker je treba dati vsak groš na stran za kruh; ne morejo si kupiti obleke na karte, ker za to ni denarja. Brezposelnih pa je vsak dan več. Posebno med Slovenci, ker je postala brezposelnost ena izmed oblik boja proti njim.

Pripovedovale so nam tudi o tem, kako se po Koroškem šopirijo naši izdajalci in kako jih podpirajo avstrijske in anglo-ameriške okupacijske oblasti. Tudi nekaj duhovnikov je med njimi: znani begunec Lavrih, ki se je na Koroškem prekrstil v Janežiča in živel na fari pri škofljanu. Nagovarjal je slovenske ljudi, naj prenehajo z delom v Osvobodilni fronti, in blatil novo Jugoslavijo. Pa so ga ljudje hitro izpregledali in razkrinkali ter tako onemogočili, da je pred kratkim moral zbežati v Argentino. Taki in njemu podobni belogardistični potepuhi širijo po Koroškem propagando o "komunistični" Jugoslaviji, o nasilju in strahotah, ki se vršijo pri nas. Pripovedujejo izmišljotine, kakor n. pr.: V vsej Sloveniji ni za prgišče soli; iz ozemlja 25 km ob meji so izselili vse kmete; kmetom so vzeli zemljo itd. Vendar se jim na Koroškem znajo postaviti po robu. Pravijo jim: "Sami smo že bili v Jugoslaviji, hodimo tja obiskovat otroke, ki tam študirajo."

rajo in smo povsod videli nasprotno od tega, kar vi govorite."

Na sestanek v Železni Kaplji je prišlo 45 žena; mnoge do 2 in pol ure oddaljene. To so bile povečini matere in žene koroških partizanov in partizank, saj je okolica Železne Kaplje bila prvo področje koroških partizanov. Prišla je na primer mati, ki so ji padli v borbi 4 sinovi. Ponosno so nam pripovedovale o svojih uspehih: o prosvetni delavnosti, o pionirski organizaciji, s pomočjo katere vzgajajo svoje otroke in jih rešujejo ponemčevanja. Pred odhodom so nam še naročile pozdrave in želje, želje po čimprejšnji priključitvi in obenem hvaležnosti do Titove Jugoslavije, ki dosledno pravično postavlja zahteve koroških Slovencev.

Prav tako živo je bilo na sestanku v Dobri vasi, Pliberku, Globasnici, Borovljah, Ločah, št. Jakobu in drugod. V Blatu pri Pliberku so žene organizirale gospodinjki tečaj za slovensko kmečko dekleta. Obiskale smo ga; kar žarele so od veselja. Ko smo že odhajale, je ena prihitela za nami in nam sporočila: "V imenu vseh vam obljubljam, da se ne bomo nehale boriti prej, dokler ne bomo združeni v skupni domovini." Priznam vam, da so me ganile do solz.

Marica.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

Društveni koledar

JULIJA

3. julija, nedelja — Desetletnica SNPJ farme
4. julija, nedelja — Piknik Klub društva SDD, Recher Ave. na George Kaliopi farmi, Ed-dy Rd.
4. julija, ponedeljek — Piknik društva "Loyalites" št. 590 SNPJ na SNPJ farmi
9. julija, sobota — Moonlight piknik krožka št. 1 Prog Slovenk na SNPJ farmi
10. julija, nedelja — Piknik društva Strugglers št. 614 SNPJ na SNPJ farmi
16. julija, sobota — Piknik društva Utopians št. 604 SNPJ na SNPJ farmi
17. julija, nedelja — Piknik Atletičnega kluba SNPJ na SNPJ farmi
17. julija, nedelja — Piknik društva "Brooklyn" št. 135 SNPJ na prostorih Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.
23. julija, sobota — Piknik Gerchman in Sortz godb na SNPJ farmi
24. julija, nedelja — Piknik društva "Nanos" št. 264 SNPJ na prostorih doma Zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.
24. julija, nedelja — Piknik društva "Concordians" št. 185 SNPJ na SNPJ farmi

30. julija, sobota — Piknik druž. št. 48 SANSa na SNPJ farmi

31. julija, nedelja — Piknik društva Svoboda št. 748 SNPJ na SNPJ farmi

AVGUSTA

7. avgusta, nedelja — Piknik društva Utopians št. 604 SNPJ na SNPJ farmi.

7. avgusta, nedelja — Piknik družnice št. 106 SANSa na prostorih SDD, Recher Ave.

7. avgusta, nedelja — Piknik pevskega zbora "Triglav" na prostorih Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

13. avgusta, sobota — Piknik društva "Loyalites" št. 590 SNPJ na SNPJ farmi

14. avgusta, nedelja — Piknik Clev. federacije SNPJ na farmi SNPJ

20. avgusta, sobota — Piknik društva Utopians št. 604 SNPJ na SNPJ farmi

21. avgusta, nedelja — Piknik društva "V boj" št. 53 SNPJ na SNPJ farmi

28. avgusta, nedelja — Piknik pevskega zbora Slovan na SNPJ farmi

28. avgusta, nedelja — Piknik pevskega zbora "Slovan" na SNPJ farmi

SEPTEMBRA

4. septembra, nedelja — Piknik društva Betsy Ross št. 186 ABZ na SNPJ farmi

11. septembra, nedelja — Piknik skupnih podružnic SANSa na SNPJ farmi

18. septembra, nedelja — Piknik Zenskega odseka farme SNPJ

24. in 25. septembra — Tridesetletnica obstoja Slovenskega doma na Holmes Ave.

OKTOBRA

23. oktobra, nedelja — Koncert pevskega zbora "Zvon" ob 35-letnici obstanka, v Slov. nar. domu na E. 80 St

29. oktobra, sobota — Halloween party društva Comrades št. 566 SNPJ na SNPJ farmi

NOVEMBRA

20. novembra, nedelja — Predstava dram. zbora "Naša zvečda" v Slov. društvenem domu na Recher Ave.

Springfield, Ill.—Dne 10. junija je za vedno zaspala Mary Henikman, članica SNPJ, stara 71 let, doma iz Šibreja blizu Tolmina, Primorsko, v Ameriki od 1911, 35 let v tej naselbini. Zapušča sina, tri hčere in osem vnukov.

Have Your Fireworks and Eat Them Too

Snow in winter and sun in summer usually spell playtime for week ends. Since Fourth of July falls on a Monday this year the holiday will be lasting from Friday night through Monday night. Holiday, that is, for most workers but not for Mom unless the family plans to "eat out."

Chances are that at least one picnic supper will be held in the backyard, on the terrace, or under cover should the day be wet or chilly.

How does this menu sound for such a supper, served buffet style?

Fireworks Fiesta Food
Tomato juice cocktail
Firecracker rolls
Pinwheel pie
Potato chips
Grilled Hamburgers
Radish Torpedoes
Punk Sticks
Watermelon
Coffee

Here are recipes and helps.
Tomato Juice Cocktail
Chill well flavored tomato juice. Pour some of it into the ice cube tray. At serving time add a cube or two to each glass of cold juice. Serve with firecracker rolls. To make these, slice fresh bread. Cut off the crusts. Butter the slices generously. Spread with mustard or horseradish. Roll and hold in shape by inserting a toothpick. Wrap and keep cold. At serving time remove the picks and insert a slender strip of pimiento for fuse.

Pinwheel Pie
Buy the largest round loaf of rye bread you can find. Cut off the bottom crust. Cut two round slices, about 1/2 inch thick. Remove crusts. Butter each slice. Spread a thick layer of deviled ham on the bottom slice. Top with second slice of bread. Spread three bands of colorful food on the top slice. First

band uses sieved hard cooked egg white mixed with softened cream cheese, horseradish, and chives.

Second band is made of sieved hard cooked egg yolk mixed with mayonnaise. Add a little anchovy paste, if desired.

Third band is made of chopped cooked beets held together with a suggestion of a gelatin base. Soften 1 teaspoon plain gelatin in 1 tablespoon cold water. Heat 2 tablespoons vinegar with 1 tablespoon beet juice. When boiling pour it over the softened gelatin. Stir to dissolve the gelatin. Add beets. Chill until rather firm, then use as the outside or third band of color.

Remove a slice from a peeled hard-cooked egg. Take out the yolk. Fill the opening with washed, perky parsley. Set the egg cup in a hole made at center of top bread slice.

Put slices of stuffed olives on white band. Cut narrow strips of pimiento or pickled green peppers and radiate these from the center hole to outer edge of round slice in a pinwheel effect.

Place the "pie" in a large platter. Surround with crisp potato chips, the more the better.

Years ago Fourth of July torpedoes were in the form of small balls. Small stones and a mild explosive were wrapped in gaily colored tissue paper. When thrown to the sidewalk the torpedo exploded with a bang. Round radishes may be called today's torpedoes.

When fireworks are to be set off, the fuses are lighted by applying a slender stick of a slow burning material which used to be called "punk." The carrot sticks can be of the same size, but not the unattractive gray brown color which used to identify punk.

HELP YOUR WISHES COME TRUE!

It's easy to keep wishing for things, never helping to make them come true. If you were the farmer above you might want more land, newer machinery or maybe a nest egg of security on which to retire. If you were this wife you'd probably have your heart set on home improvements, a modern kitchen or maybe a long

vacation to Rio, Paris, Hawaii, the Orient. You can make these dreams come true by planting your dollars now in safe, sure U. S. Savings Bonds. Maturing in ten years at a 4% for \$3 profit, they'll supply the cash for the schooling of your children and the fulfillment of your dreams. Start saving today at your bank or post office.

Plant more opportunity in your future!

INVEST IN U. S. SAVINGS BONDS

ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council

Engineers Train Here

HPB-MA-009

Students at The Engineer School, Fort Belvoir, Va., are using special instruments and drafting equipment while making maps from aerial photographs. This instruction is available to all members of the Engineer Corps and other soldiers who wish to receive advanced training in their work specialties.

Maša Slavčeva:

SREČANJE S PODGORSKO

Tik pred reprizo "Vase Željznove".

Po hodnikih za kulisami je vzdušje dogodka: kolektivnega gostovanja zagrebške drame. Povsod živahnost in razgibanost priprav za začetek predstave.

Odprem vrata v prvo garderobo:

"Je tu Vika Podgorska?"
"V garderobi poleg!" pravi mlado dekletce s plavimi kita-

mi, v katerem spoznam Ireno Kolesarjevo, ki smo jo videli že v filmu kot "Slavico".

Odprem vrata v sosednji prostor.

Slikoviti nered ženske garderobe: kostumi, lasulje, vonj po šminki in kolonjski vodi, lesk luči in ogledal — pred njimi pa tri igralke v deshabillejih: plavalca Gizela Humlova, črnolasa Božena Kraljeva in kot tret-

ja, že s pričesko Vase Željznove: Vika Podgorska.

Vedno znova, kadar stopim v garderobo, občutim čar tega kraja. Tu se dopolnjuje "preobrazbe"; igralec se prelevi z zunanjimi sredstvi v nekoga drugega, ki pa mu da svoj življenjski dih in srčni utrip. Tu se stapa ljudskost in likovnost, ki ga ima predstavljati. Sožitje z drugim likom mu požene v srce nov ritem, da mu drugačno dinamiko glasu, kretanja, a vendar živi in diha lik igralčeve in pisateljeve fantazije s telesnostjo in duhom igralca, transponiranega v pisateljev svet.

Vzdiki svidenja, pozdravljanje, kramljanje.

"... Ruske, češke, francoske, italijanske, nemške, angleške, celo japonske in japonske ansamble smo videli v treh desetletjih na našem odru — toda zagrebški in beograjski sta —"

"— bila za kitajskim zidom!" me dopolni Vika smehljaje.

Tako doživim Viko Podgorsko, ki se nisva videli že izpred vojne, ko jo vidim sedeti pred ogledalom v črni čipkasti kombinizi Vase Željznove, še s kretnjami Vike, a deloma že z obrazom Vase.

Vzdiki svidenja, pozdravljanje, kramljanje.

"... Ruske, češke, francoske, italijanske, nemške, angleške, celo japonske in japonske ansamble smo videli v treh desetletjih na našem odru — toda zagrebški in beograjski sta —"

"— bila za kitajskim zidom!" me dopolni Vika smehljaje.

"Da, svet se je moral zelo zasukati, da so se nam mogle približati najbližje stvari... Kakšen paradoks! — In danes imamo končno vas Zagrebčane tu! — Toda pripoveduj o sebi: kako živiš, kaj delaš?"

"Kaj naj bi pripovedala o sebi?" pravi Vika in si pazljivo nanaša modro barvo na veke. Njen blede tenirani obraz mi izdaja prečute noči Vase Željznove, jih je vse posvetila delu in skrbi za družino, in senca nad očmi govore o borbah in solzah.

"No tedaj pripoveduj o teatru! Kako je zdaj pri vas? Ali

je reportar zelo različen od predvojnega?"

"Ne; saj sama veš, da smo že takrat igrali Gorkega, Tolstoja, Dostojevskega, Shakespeara, Moliera in razne sodobne napredne pisce do najnovejših, vse do Krleža." Podgorska si rdeči usta in jih konturira s temnimi črtami, — to so usta Vase Željznove, ki govore tudi brez besed in izdajajo značaj in občutja te žene, usta, ki se krijejo v zaničljivem nasmehu nad podkupljivostjo kreator carskega režima, se stiskajo v ostro, ravno črto neuklonljive volje in love, v pošastno masko razkle-

njena, poslednjih dihi življenja. "Kakšna so pota in iskanja izraza pri vas?"

"Odkar so l. 1921 gostovali Hudožestveniki, nam je bilo takoj jasno, da je njihova pot prava. In vsa naša prizadevanja so šla za tem, da bi se jim v realistični igri čim bolj približali."

(Dalje prihodnjito)

MIHAIL SOLOHOV

TIHI DON

ČETRТА KNJIGA

(Nadaljevanje)

— Kaj bom, vprašuješ? Ko sem šla iz trga, sem premišljevala, tehtala... Roko bom položila nase, kaj pa drugače! Saj je res hudo, da, ampak ko pa ni druge izbire. Vseeno je: če se bom morala zdraviti, bodo vsi na vasi zvedeli, kazali bodo za menoj, se obračali vstran, se režali... Kdo pa si bo take zaželel? Moja lepota pojde po zlu, živa bom gnala... Ne, ne maram! — Govorila je, kakor bi preudarjala sama pri sebi, in se ni zmenila za Nataljino branečo kretnjo. — Menila sem, prej, ko še nisem bila v trgu, da se bom zdravila, če imam res kako grdo bolezen. Zavoljo tega tudi denarja nisem dala očetu, mislila sem, ravno prav mi bo, ko bom morala dohtarja plačevati... Zdaj pa sem se drugače odločila. In vsega sem že sita! Ne maram.

Darja je zaklela s strašno

Uncle Sam Says

June 17, 1775, 174 years ago, our forefathers fought a great battle for freedom and opportunity at Bunker Hill. Each one of you realizes that to maintain the freedom and opportunity for which they fought you must be ever vigilant in doing your share. One of the country's greatest assets is a sound economy which you can help uphold. Your government is providing the opportunity through the U. S. Savings Bonds program. If not already enrolled for the safe, automatic way of purchasing Savings Bonds, the great Opportunity Drive, now in progress, is your own individual opportunity.

U.S. Treasury Department

Let's Explore Ohio

EARLY CANALS AND ROADS

In plowing its way across Ohio, history time after time followed the same route. The Scioto River valley was a main highway of travel when the Mound Builders' empire centered there. The Indians who inherited the valley from the Mound Builders used this same route to travel by canoe and overland trail as did the pioneers who first raided the Indian villages of central Ohio. The cross-state canal and the roads of early Ohio also followed this same traveled valley.

The Warrior's Path, Ohio's main street in the days of the Shawnee Indians, entered the state at Portsmouth at the mouth of the Scioto River, followed this stream to its headwaters near Marion then on down the Sandusky River to Lake Erie with a branch trail to Toledo. This was the great central highway between the Kentucky hunting grounds and the fishing region of Sandusky Bay. Route 23 traverses this Warrior's Path across Ohio.

The romance of history is present all along this highway. Raven Rock, the Indians' signal tower west of Portsmouth, guarded the entrance to this route for the Mound Builders who erected their most extensive works in this valley. Roadway signs direct the motorist to points of interest in the state parks and picnic grounds along the way.

Over Route 124, only a few minutes' drive from Piquette, lies impressive prehistoric Serpent Mound, now a state park. On this same route to the eastward are the salt springs at Jackson, the Chimney Rocks on Route 335, and

moško kletvino, pljunila in si obrisala s hrbtno platjo roke solzico, ki ji je obvisela na dolgih trepalnicah.

— Kaj pa vendar govoriš... Boga bi se bala! — je tiho rekla Natalja.

— Počemu mi pa bo zdaj one, ta bog. Saj mi je bil že tako vse življenje na poti. — Darja se je zasmejala in v tem nasmehu, objestnem in prepredenem, je Natalja za hipce spoznala nekdanjo Darjo. Tega nisi smela narediti, onega ne, vsi so strašili z grehom in grozno kaznijo... Groznejše od kazni, ki si jo bom sama pisala, si ne izmisliš. Do tule, Nataška, imam že vsega! Ljudje so vsi priskutni... Lahko bom poračunila s seboj. Nijam ne za seboj ne pred seboj nikogar. In nikogar mi ne bo treba trgati od srca... Tako, vidiš!

Natalja ji je začela vneto brniti, prosila je, naj se spametuje in ne misli več na samomor, toda Darja je spočetka raztreseno poslušala, potem pa se je ovedela in jo sredi besede ježno ustavila:

— Le kar pusti, Nataška! Nisem zato prišla, da bi me pregovarjala in mi dopovedovala! Prišla sem ti povedati o svoji nesreči in te posvariti, da ne boš od današnjega dne dalje več spuščala k meni svojih otrok. Moja bolezen je nalezljiva, pa dar je dejal tako, pa tudi sama sem že slišala o tem, zato le glej, da se ne bodo okužili od mene, razumeš, norica? In stari ti povej, jaz nimam zadosti poguma... Jaz pa... jaz ne bom precej smuknila v zanko, nikar ne misli, za to se ne mudi... Živela bom še, se naradovale belega dne, se poslovala od sveta. Ali sploh veš kako je to? Dokler pod srcem ne zbode, hodimo in do malega nič ne vidimo okrog sebe... Saj veš, kakšno življenje sem imela, pa sem bila kakor slepa, prejle pa, ko sem šla iz trga za Donom in ko sem se domislila, da se bom

morala kmalu ločiti od vsega tega, tedaj so se mi oči kakor odprle! Pogledam po Donu, pa ti je na njem valovanje in od sonca je ves srebrn, kako se ti ves prelija, da ga je kar težko pogledati s prostimi očmi. Obrnem se okoli in pogledam — ti moj bog, kakšna krasota! Pa je sploh nisem nikoli videla...

Darja se je plaho nasmehnila, premolknila, sklenila roke, premagala ihtenje, ki ji je navrelo v grlo, vnovič spregovorila in to pot ji je bil glas še višji in napetjši: — Jaz sem se že po poti nekajkrat natulila... Že sem prišla do vasi in videla, kako se majhni pobei kopajo v Donu... Nu, ozrla sem se po njih, srce se mi je stisnilo in zarjula sem kakor neumna. Dve uri sem ležala na pesku. Saj tudi meni ni lahko, če pomislim... — Dvignila se je s tal, odkrila krilo, si s privajenim gibom popravi ruto na glavi. — Pa se tudi vsa razveselim, kadar pomislim na smrt: na onem svetu se bom lahko spet srečala s Petrom... "No, bom rekla, prijateljček moj, Petro Pantelejev, sprejmi svojo zanikrno ženo!" — In s cinično šegavostjo, ki ji je bila v krvi, je pristavila: — Ampak pretepati na onem svetu ne bo mogel, pretepačev ne spuščajo v nebesa, ali ne? Nu, zbogom, Nataška! Ne pozabi stari povedati o moji smoli.

Natalja je sedela in si obraz zakrivala z ožki, umazanimi rokami. Med prsti so se ji, kakor skoz smrekovo zarezo smola, svetile solze. Darja je prišla do vratc, spletenih iz vejčja, se potlej vrnila in stvarno rekla:

— Od današnjega dne dalje bom jedla iz posebne posode. Povej o tem Materi. Pa še nekaj: naj očetu ne izčena tega, če ne, bo stari zbesnel in me spodil od hiše. Še tega bi se mi manjkalo. Zdaj grem naravnost od tod h košnji. Zbogom!

14

Drugi dan so se s travnika vrnili kosci. Pantelej Prokofjevič se je namenil, da bo po kosilu začel voziti mrvo. Dunjaška je pognala k Donu vole, Iljinična in Natalja pa sta urno postavili na mizo.

Darja je prišla k mizi zadnja in sedla na ogel. Iljinična je postavila prednjo majhno skledico zeljnice, položila žlico in krajec kruha, drugim pa je, kakor zmeraj, nalila v veliko skupno skledo.

Pantelej Prokofjevič se je začudeno ozrl po ženi, pokazal z

očmi na Darjino skodelico in vprašal:

— Kaj pa je to? Zakaj si ji pa posebej nalila? Kaj mogoče ni več naše vere?

— Kaj pa te srbi? Jej! Starec se je porogljivo ozrl po Darji in se zasmejal:

— Aha, razumem! Odtistihmal, ko so ji svetinjo dali, ne misli več zajemati iz skupne skledice. Kaj pa ti je, Daška, ali se ti stidi z nami jesti iz iste skledice?

— Ne stidi se mi, a ne smem

— je hripavo odvrnila Darja.

— Zakaj pa to?

— Grlo me boli.

— Nu, kaj pa potlej?

— Bila sem v trgu in dohtar

je rekel, naj jem iz posebne posode.

— Ko je mene grlo bolelo, nisem tiščal posebej in, hvala bogu, moja bolezen le ni prešla na druge. Kakšen prehlad pa te neki drži?

Darja je prebledela, si z roko obrisala usta in odložila žlico. Iljinični je presedalo starčevje spraševanje, da je viknila nanj:

— Kaj pa se obreguješ ob žensko? Še za mizo nima človek miru pred teboj! Prikaži se kakor klop, da se ga ne znebiš več!

— Kaj pa je že spet? — je razjarjeno revnil Pantelej Prokofjevič. — Zastran mene lahko vsak zase žlampa.

Od divjosti je porinil v usta polno žlico vroče zeljnice, se spekel, izbrusil na brado boršč in zarjovel z grdim glasom:

— Ne znate prinesti na mizo, preklemanske! Kdo pa je postavil tako zeljnico, naravnost od ognja, na mizo?!

— Ko bi manj govoril za mizo bi se ne spekel, — ga je potesila Iljinična.

Dunjaška toliko da ni prasnila v smeh, ko je videla, kako poškrateli oče pobira iz brade zelje in koščke krompirja, obrazi drugih pa so bili tako resni, da se je tudi sama premagala in pogledala stran od očeta, ker se

ŽENSKA DOBI DELO
po en dan na teden
pri družini treh odraslih oseb.
Pokličite
IV 0551

VAŠI ČEVLJI
BODO ZGLEDALI KOT NOVI,
ako jih oddaste v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar
16131 ST. CLAIR AVE.

ZULICH INSURANCE AGENCY
Frances Zulich
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno zavarovalnino.

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slovencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti

je bala, da ji ne bo ušel smeh ob nepravem času.

Ko so pojužinali, so starec in obe snahi z dvema vozovoma odšli po seno. Pantelej Prokofjevič je z dolgimi vilami metal na voz. Natalja pa je prijemala naročja po prhljni dišeče mrve in jo tlačila. S travnika se je vračala skupaj z Darjo. Pantelej Prokofjevič je bil s starimi, urnimi voli daleč spredaj.

Za gričem je zahajalo sonce. Trpek, pelinast vonj pokošene stepe se je na večer okrenil, a postal je rahlejši, znosnejši, izgubil je opoldansko zagatno ostrino. Vročina je pominila. Vola sta šla rada in živ prah na letenskem kolovozu, ki so ga stepala kopita, se je dvigal in se posedal na grmičje obpotnega osata. Vrščiki osata z razprtimi malinastimi mačicami so ognjeno sijali. Nad njimi so krožili čmrlji. Proti daljnemu stepnemu ribniku so letele pribe in se sklicevale.

Darja je ležala na pozibavajočem se vozu na trebuhu, se opirala na komolce in poredkoma pogledovala po Natalji. Ta je o nečem premišljevala in gledala sončni zaton; po mirnem, jasnem obrazu so ji blodili bakreno rdeči odsevi. "Tale Nataška je srečna, moža ima in otroka, nič se ji ne mara, doma jo imajo radi, jaz pa sem zgubljen človek. Ko bom izdihnila, nikdo še oh ne bo rekel," — je premišljevala Darja in bliskoma jo je spreletela želja, da bi kako ranila Nataljo, da bi kako ranila Nataljo, da bi kako ranila Nataljo.

2 hiši na eni loti se prodaja

Vsaka ima 4 sobe zgoraj in 4 sobe spodaj.
Vse v prvovrstnem stanju.
Za podrobnosti vprašajte na
969 E. 67 ST.

FORNEZI
Nove forneze na premog, olje, plin, gorko vodo ali paro vzpostavimo. Resetting stane \$15; čiščenje \$5. Premenimo stare forneze na olje ali plin.
CHESTER HEATING CO.
Govorimo slovensko
1193 Addison Rd., UT 1-0396

ODRASLA SLOVENSKA DRUŽINA
3 oseb želi dobiti v najem stanovanje s 4 sobami. Mirna, stanovna družina. Kdor ima za oddati, naj blagovoli sporoči naslov v urad "Enakopravnosti" 6231 St. Clair Ave., HE 5311.

Christiana Lodge
... and Cottages
Edwardsburg, Michigan

The Lodge has 30 rooms with connecting shower and toilet. There are 17 cottages each with private shower and toilet. Central dining room with American-European cooking. ALL SPORTS: Golf, dancing, tennis and shuffleboard, horseback riding, private beach, boating and fishing, indoor games. Cater to overnight guests.
Located in Christiana Lake in a grove of large trees, 100 acres of private playground on U. S. 112.
Write for folder

Christiana Lodge
DOMINIK KRASOVEC, Prop.
Phone: 9126 F 5
P. O. Edwardsburg, Mich.

nila Nataljo, ji s čim prizadejala bolečino. Zakaj bi se morala samo ona, Darja, mučiti v napačnih obupih, brez prenehanja misliti na svoje izgubljeno življenje in tako silno trpeti? Še enkrat se je bežno ozrla po Natalji, poskusila dati glasu prisrčnost in rekla:

— Natalja, rada bi se ti izpovedala...

Natalja se ni precej oglašila. Spominjala se je, ko je gledala zahod, kako jo je nekdanj davno, ko je bila še Grigorijeva nevesta, prišel ta obiskat in ga je ona odšla pospremit k vratom; tedaj je ravno tako žarel zahod, malinasta zarja je gorela na zatonu, v vrhah so vreščale vrane... Grigorij je odhajal, se

— Česa bi se izpovedala?

(Nadaljevanje)

W. F. HANN & SONS CO.

15505 EUCLID AVE., MULBERRY 4200

Sedaj vam lahko instaliramo vsakovrstni fornez na plin in "boiler." Vložimo tudi potrebne listine in prošnjo za odobritev po East Ohio Gas Co. Za podrobnosti in dobro posrežbo pokličite Stephen M. Robash, EX 8708

MARY A. SVETEK

LICENCIJANA POGREBNICA

478 E. 152 ST. — KE 3177

Ambulančni voz na razpolago podnevi in ponoči—Notarska posługa
Pogreb oskrbimo kjerkoli in po vsaki ceni.

Prihranki, zaslužijo tu varen dobiček

Vaš denar, ki je shranjen pri nas, zasluži redne obresti dvakrat na leto. Varnost vašega denarja je zagotovljena vsled vestnega ravnanja skladov, rastočih rezerv in zadostne likvidnosti proti nepričakovanim obveznostim, ter vsled večje ponovne investicije denarja od mesečnih vplačil na prve vknjižbe na rednih posestvih.

VLOGE DO \$5,000 SO ZAVAROVANE PO FSLIC

Vloge napravljene na ali pred 11. julijem bodo dobile obresti od 1. julija 1949.

ST. CLAIR SAVINGS AND LOAN COMPANY

HRANILNA INSTITUCIJA

6235 St. Clair Ave.

HE 5670

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.

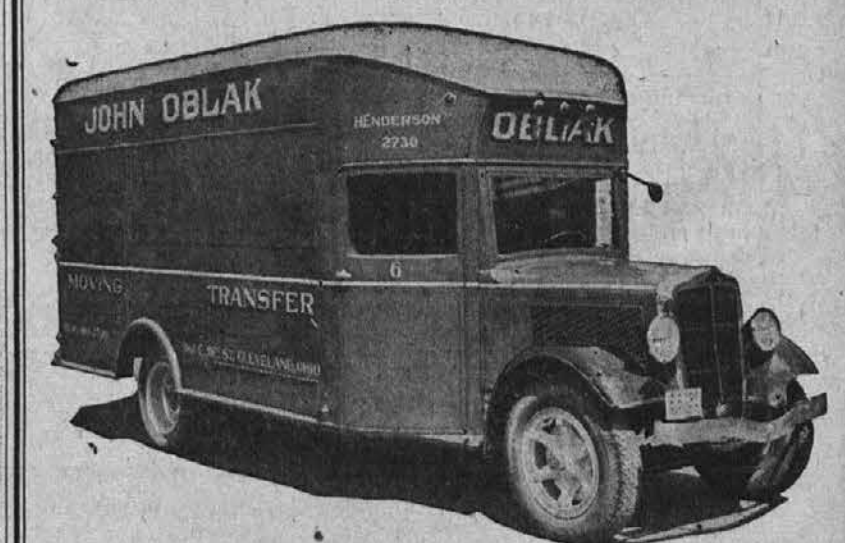
preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

ENDICOTT 0718

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1146 East 61st St.

HE 2730